CHUẨN BỊ THI GIỮA KỲ MÔN ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH

- Thời gian làm bài: 60 phút;
- Sinh viên không sử dụng tài liệu;
- Hình thức: tự luận (viết);
- Sinh viên được dùng máy tính bỏ túi khi làm bài.

Nội dung:

- Ma trận:

- + Ma trận bậc thang; ma trận đường chéo; ma trận tam giác trên; ma trận tam giác dưới,...
- + Các phép toán trên ma trận.
- + Tìm hạng của ma trận.
- + Tính đinh thức ma trân.
- + Ma trận khả nghịch và tìm ma trận nghịch đảo (nếu có) của ma trận vuông (bằng phép biến đổi sơ cấp trên dòng, bằng pp định thức,...).
- + Giải phương trình ma trận.

- Hệ phương trình tuyến tính:

- + Giải và biện luận hệ pt bằng phương pháp Gauss, pp Gauss-Jordan;
- + Giải và biện luận hệ pt bằng pp Cramer;
- + Giải và biện luận hệ bằng hạng của ma trận.

- Không gian vector:

- + Không gian vector và Không gian vector con (kiểm chứng không gian vector con).
- + Sự độc lập tuyến tính và phụ thuộc tuyến tính của một tập hợp trên không gian vector.

Câu hỏi ôn tập

1.

Cho các ma trận thực:
$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ -2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 5 & 0 & -1 \\ 3 & -2 & 4 \\ -6 & 1 & 8 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 2 & -4 & 1 \\ 5 & 1 & -3 \\ -2 & 0 & -7 \end{pmatrix}$$

a/ Tìm ma trận $(B + C)^2$ và $(2C^TB - 3A)$. b/ Tìm ma trận vuông X thỏa AX = B.

2. Cho các ma trân

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 3 & -1 \\ 2 & 2 & -1 \end{bmatrix}, B = (-1, -4, 1); C = (1, -2, 0)$$

Tính A.B'+C',

3.

Tinh định thức sau:
$$\Delta = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & -3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}$$

4.

Tinh dinh thức sau:
$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ -4 & -4 & -4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{vmatrix}$$

5.

Tinh dịnh thức sau:
$$D = \begin{vmatrix} x & y & x+y \\ y & x+y & x \\ x+y & x & y \end{vmatrix}$$

6.

Tinh ma trận nghịch đảo của ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & 4 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 5 & 12 & 0 \end{bmatrix}$$

7. Tìm ma trận nghịch đảo (nếu có)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 3 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 3 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

8. Cho các ma trận

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 3 & -1 \\ 2 & 2 & -1 \end{bmatrix}, B = (-1, -4, 1); C = (1, -2, 0)$$

Tìm X thỏa AX+B' =2C'

9.

Giải phương trình ma trần AXC = B với X là ma trận phần từ thực và $A = \begin{bmatrix} -3 & -5 \\ 4 & 7 \end{bmatrix}$, $C = \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 2 & 7 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -5 & -8 \end{bmatrix}$

10.

Giải hệ phương trình tuyến sau: $\begin{cases}
3x_1 + 18x_2 + 8x_3 - 23x_4 - 6x_5 = -2 \\
2x_1 + 12x_2 + 6x_3 - 18x_4 - 5x_4 = -5 \\
x_1 + 6x_2 + 3x_3 - 9x_4 - 2x_5 = 1
\end{cases}$

11.

Giải và biện luận hệ phương trình, với tham số m: $\begin{cases}
x + y - z = 1 \\
3y + 2x + mz = 3 \\
3z + x + my = 2
\end{cases}$

12.

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực:

$$\begin{cases} mx_1 + x_3 + x_2 = m \\ x_1 + mx_2 + x_3 = m^2 \\ mx_3 + x_1 + x_2 = m^3 \end{cases}$$
, với m là tham số thực.

13. Cho A là ma trận sau

Color
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & m \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}$$

- a). Tính định thức của ma trận A
- b). Với điều kiện nào của m thì hệ phương trình Ax = 0 chỉ có nghiệm tầm thường?

$$(x = [x, x, x, x, x, x,]')$$

14. Trong R^3 , tìm m để các vécto sau độc lập tuyến tính u1=(1,2,3), u2=(1,-2,m), u3=(2,1,1+m)

15.

<u>Câu 2</u>: Trong $\mathbb{R}^3$, với giá trị nào của tham số thực m thì x = (1,3,2) sẽ là tổ hợp tuyến tính của các véc tơ: $u_1 = (1,2,1)$, $u_2 = (1,3,m)$, $u_3 = (-1,m,3)$.

16.

a) Tập họp V, W và Z dưới đây có phải là không gian vector con của R⁴ không? Tại sao ?

$$V = \{|X| = (u,v,w,t) \in \mathbb{R}^4 / |9u - 2v + w - 6t \le -1|\}$$

$$W = \{ X = (u, v, w, t) \in \mathbb{R}^4 / u^2 + v^2 = w^2 + t^2 \}$$

$$Z = \{ X = (u,v,w,t) \in \mathbb{R}^4 \mid 5u - 3v - w + 8t = 2u - 4v + 3w - t -u + 6v + 3w \le -6u - 8v + 4t - 3u - v - 4w + t \ge -2u + 3v - 7w + 5t \}$$

17. Cho hệ phương trình thuần nhất

$$\begin{cases} x_1 + x_2 - 3x_3 + 2x_4 - 2x_3 = 0 \\ x_1 + 5x_3 + 2x_2 - x_4 + 3x_5 = 0 \\ 3x_1 - 4x_2 - x_3 - 3x_4 - x_5 = 0 \end{cases}$$

- a. Giải hệ trên.
- b. Chứng minh rằng tập nghiệm W của phương trình trên là một không gian con của R⁵.
- c. Tìm hệ nghiệm cơ bản (nếu có) của hệ trên.

Đề ôn tập

ĐÊ 1

Câu 1.

Hãy tính định thức cho ma trân sau:

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 & x \\ 1 & 2 & 1 & y \\ 1 & 1 & 2 & z \\ 1 & 1 & 1 & t \end{pmatrix}, \text{ v\'oi}$$
  $x, y, z, t \in \mathbb{R}$

Câu 2.

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực R:

$$\begin{cases} x_3 - x_2 - x_1 = 1 & m \\ mx_3 + 3x_2 + 2x_1 = 3 \\ 3x_3 + mx_2 + x_1 = 2 & \text{, v\'oi} \quad \text{là tham s\'o thực.} \end{cases}$$

Câu 3.

Trên
$$\mathbb{R}^5$$
 cho các vector $\alpha_1 = (5, -3, 2, 4, 1), \alpha_2 = (4, -2, 3, 7, 2), \alpha_3 = (8, -6, -1, -5, -2), \alpha_4 = (7, -3, 7, 17, 4), \alpha_5 = (-1, 0, 1, 5, -6).$

Hỏi các vector này là độc lập tuyến tính hay phụ thuộc tuyến tính? Vì sao?

ĐÊ 2

Câu 1.

Hãy tính định thức cho ma trận sau:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & -1 & -1 & 1 \\ a & b & c & d \\ -1 & -1 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \text{ v\'oi}$$
  $a, b, c, d \in \mathbb{R}$

Câu 2.

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực R:

In hệ phương trình tuyến tinh sau, trên trường số thực
$$R$$
:
$$\begin{cases}
-2x_3 - x_1 - 2x_2 = 1 & m \\
2x_1 + (5 - m)x_3 - (m - 2)x_2 = -2 \\
x_2 + mx_1 + (m + 1)x_3 = -2 & , với là tham số thực.
\end{cases}$$

Câu 3.

Trên
$$\mathbb{R}^5$$
 cho các vector $\alpha_1=(2,-1,4,0,3), \alpha_2=(-2,0,1,-6,1), \alpha_3=(5,-3,-2,0,-4)$,
$$\alpha_4=(3,-1,2,-2,-1), \alpha_5=(-2,0,0,m,-3)$$
. Tìm điều kiện của m để các vector này là độc lập tuyến tính, phụ thuộc tuyến tính.

DÊ ÔN TẠP THI GIỮA KY 2015 - 2016 - HKI MON DSTT.

DE1: Cau1: Tris distruée sau;
$$\Delta = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & -4 \\ 2 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 2 \\ -2 & 1 & 3 & 5 \end{bmatrix}$$

Con 2: Grai và lies luan theo than soi m he ptt sau;

$$\begin{cases} x_1 + 3x_2 + 5x_3 = m \\ 2x_1 - 5x_2 - mx_3 = 1 \\ x_1 + x_2 - 2x_3 = -1 \end{cases}$$

Caus: Trong 183, cho lu veets S = { U1 = (1,2,-1), U2 = (1,1,3)} vi véets x = (a,b,c). Hay tan de liver ena a,b,c de' x latta lig hugers his ena S.

$$D = \frac{12345}{22345}$$

$$\Delta = \frac{12345}{33345}$$

$$\Delta = \frac{144445}{5555}$$

Cauz: bien luan so nglucen eun lie ptt san theo than so'm.

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + (1-m)x_3 = m+2 \\ (1+m)x_1 + x_2 + 2x_3 = 0 \\ 2x_1 - mx_2 + 3x_3 = m+2 \end{cases}$$

Cau3, Trong 18 cho ho S = { U1 = (2,1,3); U2 = (1,-1,1), U3 = (1,2,2) .

a) THE Sta ho độc lập tuyến his hay phy thuốc trực thệ? (giải Kiể) b) HH W = LS>. Hay tim enof ed số của W vã this dùn W.

#E 3:

Câu1: Giai plusing turis say theo biers x:
$$\begin{vmatrix} x+2 & 1 & 1-x \\ 0 & -1 & 2 \\ x+2 & -x & 3 \end{vmatrix} = 0$$

Câu 2: Với giá tự vào của m thi hệ sau có nghiện không tâm thường: $\begin{cases} m x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + m x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + x_2 + m x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + x_2 + x_3 + m x_4 = 0 \end{cases}$

Câu3: Trong IR elso les veets $S = \{ U_1 = (1,2,-1), U_2 = (2,1,1), U_3 = (-1,1,m) \}$.
Trui m de 3 dèz lap trujus trib.

DE 4:

Caus: Cho
$$t = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$
, $I = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$.

Tim λ sao cho $det(A - \lambda I) = 0$.

Câu 2: Giai va biens luâns hê ptt sau theo than sốm: $\begin{cases} x_1 + 2x_2 - x_3 + mx_4 = 1 \\ 2x_1 + 3x_2 + 2x_3 - x_4 = m \\ x_1 + x_2 + 3x_3 + x_4 = 2 \end{cases}$

Cau3: Trong IR⁸ elso ho week $S = \{ U_1 = (1, -2, 3); U_2 = (2, 1, 1); U_3 = (1, 3, -2); U_4 = (3, -1, 4) \}$. Go; W to không gian con Cura IR³ soul bob? ho S. Hay tim sonif ed to cura S vā trís dins.

Det 5: (ladi dai, tiè cai am hi tip lugin là dul)

Coûn 1: a) This this thure $\Delta_{I}=\begin{vmatrix} x & y & x+y \\ y & x+y & x \end{vmatrix}$, $\Delta_{2}=\begin{vmatrix} 2 & 1 & 3 & 45 \\ 8 & 2 & 3 & 45 \\ x+y & x & y \end{vmatrix}$ b) Cho $A=\begin{bmatrix} 4 & 2 & -1 \\ -6 & -6 & 5 \end{bmatrix}$ in $I=\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$, $\lambda \in \mathbb{R}$.

Time λ saw this det $(A-\lambda I)=0$.

Cane: Give va tries huas hig pett san theo phuling phays Cramer. $\begin{cases} x - 3y + 2 = 0 \\ 2my - mz + 3x = 1 \\ 2mz + (m-1)x + 2(1-2m)y = 0. \end{cases}$

Câu 3; a). Trong IR4, tim tiêu livên để veet x = (a,b,c,d)là tổ liớp truỹn thể của họ $S = \{U_1 = (1,2,3,-1), U_2 = (1,2,3,0), U_3 = (2,-1,1,1), U_4 = (1,-3,-2,2)\}$. b). Trong IR4, Cho họ $S = \{X_1 = (1,2,3,3), X_2 = (5,-3,5,11), X_3 = (-6,1)2,8\}, X_4 = (8,3,4,-2)\}$ Hay tim một cổ sử cho leg em W sử boh S.

Đề thi cũ:

Câu 1. (3 điểm)

Cho các ma trận thực:
$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ -2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 5 & 0 & -1 \\ 3 & -2 & 4 \\ -6 & 1 & 8 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 2 & -4 & 1 \\ 5 & 1 & -3 \\ -2 & 0 & -7 \end{pmatrix}$$

a/ Tìm ma trận $(B + C)^2$ và $(2C^TB - 3A)$.

b/ Tìm ma trận vuông X thỏa AX = B.

Câu 2. (3,5 điểm)

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực:

$$\begin{cases} mx_1 + x_3 + x_2 = m \\ x_1 + mx_2 + x_3 = m^2 \\ mx_3 + x_1 + x_2 = m^3 \end{cases}$$
, với *m* là tham số thực.

Câu 3. (2 điểm)

Trên $\mathbb{R}^4$ cho tập hợp W = $\{X = (a,b,c,d) \mid 5a-b+2c-3d=0\}$. Hỏi W có phải là không gian véc tơ con của $\mathbb{R}^4$ hay không? Vì sao?

Câu 4. (1,5 điểm)

Trên $\mathbb{R}^4$ cho tập hợp $S = \{\alpha_1 = (1; -2; 0; 3), \alpha_2 = (-1; 3; 2; -1), \alpha_3 = (2; -2; 4; 2m)\}$. Tìm điều kiện của m để S là phụ thuộc tuyến tính.

Câu 1. (3 điểm)

Cho các ma trận thực:
$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ -2 & 1 & 4 \\ 3 & 2 & 2 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 4 & -1 & 2 \\ -6 & 7 & -3 \\ 1 & 0 & -8 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 3 & -2 & -1 \\ -4 & 0 & 9 \\ 2 & -7 & 5 \end{pmatrix}$$

a/ Tính $det(AB - A^TC)$.

b/ Tìm ma trận vuông X thỏa AX = B.

Câu 2. (3,5 điểm)

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực:

$$\begin{cases} x_1 + 5x_3 + 5x_2 = 0 & m \\ (m - 26)x_3 - 5x_1 - (27 - m)x_2 = 5 \\ 28x_2 + mx_1 + (m + 28)x_3 = -5 & \text{, v\'oi} \quad \text{là tham số thực.} \end{cases}$$

Câu 3. (2 điểm)

Trên $\mathbb{R}^4$ cho tập hợp $W = \{X = (a,b,c,d) \mid a-2b+c-4d=0\}$. Hỏi W có phải là không gian véc tơ con của $\mathbb{R}^4$ hay không? Vì sao?

Câu 4. (1,5 điểm)

Trên $\mathbb{R}^3$ cho tập hợp S = $\{\alpha_1 = (2,-1,3), \alpha_2 = (-1,0,-2), \alpha_3 = (3,2,m)\}$. Tìm điều kiện của m để S là độc lập tuyến tính.

Câu hỏi ôn tập và đáp số

1.

Cho các ma trận thực: $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ -2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 5 & 0 & -1 \\ 3 & -2 & 4 \\ -6 & 1 & 8 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 2 & -4 & 1 \\ 5 & 1 & -3 \\ -2 & 0 & -7 \end{pmatrix}$

a/ Tìm ma trận $(B + C)^2$ và $(2C^TB - 3A)$. b/ Tìm ma trận vuông X thỏa AX = B.

Đáp số:

$$(B+C) = \begin{bmatrix} 17-24 & -4\\ 40 & -30 & 0\\ -56 & 32 & 2 \end{bmatrix}$$

$$(2C^{T}B - 3A) = \begin{bmatrix} +1 & -2(-1)\\ -31 & -10 & 13\\ 82 & -41 & -141 \end{bmatrix}$$

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 4 & -3 \\ -1 & 3 & -2 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$
  $\Rightarrow X = A^{-1} \cdot B = \begin{bmatrix} 25 & -41 & -7 \\ 16 & -8 & -3 \\ -4 & 3 & 3 \end{bmatrix}$

2. Cho các ma trân

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 3 & -1 \\ 2 & 2 & -1 \end{bmatrix}, B = (-1, -4, 1); C = (1, -2, 0)$$

$$T(\text{inh A.B'+C'}, \qquad = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

3.

Tinh dịnh thức sau:
$$\Delta = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & -3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}$$

ĐS: - 25

4.

Tinh dinh thức sau:
$$\Delta = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ -4 & -4 & -4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}$$

ĐS: -35

5.

Tinh dịnh thức sau:
$$D = \begin{vmatrix} x & y & x+y \\ y & x+y & x \\ x+y & x & y \end{vmatrix}$$
.

ĐS: -2(x^3+y^3)

6.

Tinh ma trận nghịch đảo của ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & 4 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 5 & 12 & 0 \end{bmatrix}$$

7. Tìm ma trận nghịch đảo (nếu có)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 3 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 3 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

ĐS:

$$\begin{bmatrix} 1 & -7 & 4 & \frac{3}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & -3 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

8. Cho các ma trận

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 3 & -1 \\ 2 & 2 & -1 \end{bmatrix}, B = (-1, -4, 1); C = (1, -2, 0)$$

Tìm X thỏa AX+B' = 2C'

ĐS: X=[-5/2 -3/2 -7]'

9.

Giải phương trình ma trần
$$AXC = B$$
 với X là ma trận phần tử thực và $A = \begin{bmatrix} -3 & -5 \\ 4 & 7 \end{bmatrix}$, $C = \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 2 & 7 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -5 & -8 \end{bmatrix}$

ĐS:

$$\begin{bmatrix} 24 & 14 \\ -11 & -7 \end{bmatrix}$$

Giải hệ phương trình tuyến sau:

$$\begin{cases} 3x_1 + 18x_2 + 8x_1 - 23x_4 - 6x_5 = -2\\ 2x_1 + 12x_2 + 6x_3 - 18x_4 - 5x_4 = -5\\ x_1 + 6x_2 + 3x_3 - 9x_4 - 2x_5 = 1 \end{cases}$$

ĐS: (-6x2-3x4; x2; 5+4x4; x4, 7)

11.

Giải và biện luận hệ phương trình, với tham số m:

$$\begin{cases} x + y - z = 1\\ 3y + 2x + mz = 3\\ 3z + x + my = 2 \end{cases}$$

ĐS:

m<>-1:

$$X = \left[\begin{array}{cc} \frac{-1+m+m^2}{1+2m+m^2} & \frac{3+m}{1+2m+m^2} & \frac{1}{1+2m+m^2} \end{array} \right]$$

m=-1: Hệ vô nghiệm

12.

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực:

$$\begin{cases} mx_1 + x_3 + x_2 = m \\ x_1 + mx_2 + x_3 = m^2 \\ mx_3 + x_1 + x_2 = m^3 \end{cases}$$
, với m là tham số thực.

13. Cho A là ma trận sau

Color
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & m \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{bmatrix}$$

a). Tính định thức của ma trận A

b). Với điều kiện nào của m thì hệ phương trình Ax = 0 chỉ có nghiệm tầm thường?

$$(x = [x, x, x, x, x,]')$$

Ðs:

a. 20-5m

b. m=4

14. Trong R^3 , tìm m để các vécto sau độc lập tuyến tính u1=(1,2,3), u2=(1,-2,m), u3=(2,1,1+m)

Ma trận ui theo hàng, biến đổi bậc thang

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -4 & m-3 \\ 0 & 0 & -\frac{11}{4} + \frac{1}{4}m \end{bmatrix}$$

Ui độc lập khi m<>11.

15.

<u>Câu 2</u>: Trong $\mathbb{R}^3$, với giá trị nào của tham số thực m thì x = (1,3,2) sẽ là tổ hợp tuyến tính của các véc tơ: $u_1 = (1,2,1)$, $u_2 = (1,3,m)$, $u_3 = (-1,m,3)$.

ĐS: 6-m-m²<>0

$$\left[\begin{array}{cc} \frac{m-4}{m-2} & \frac{2(m+2)}{-6+m^2+m} & -\frac{2}{-6+m^2+m} \end{array}\right]$$

16.

a) Tập hợp V, W và Z dưới đây có phải là không gian vector con của R⁴ không? Tai sao ? $V = \{ |X| = (u,v,w,t) \in \mathbb{R}^4 / 9u - 2v + w - 6t \le -1 \}$ $W = \{ |X| = (u,v,w,t) \in \mathbb{R}^4 / |u^2 + v^2| = |w^2 + t^2| \}$ $Z = \{ |X| = (u,v,w,t) \in \mathbb{R}^4 / |5u - 3v - w| + 8t = 2u - 4v + 3w - 1 + 4v + 6v + 3w \le -6u = 8v + 4t + 4v + 4v + 4v + 4v + 5v + 7w + 5t \}$

V,W, Z không là không gian con (Chọn các phản ví dụ)

17. Cho hệ phương trình thuần nhất

$$\begin{cases} x_1 + x_2 - 3x_3 + 2x_4 - 2x_3 = 0 \\ x_1 + 5x_3 + 2x_2 - x_4 + 3x_5 = 0 \\ 3x_1 - 4x_2 - x_3 - 3x_4 - x_5 = 0 \end{cases}$$

- a. Giải hệ trên.
- b. Chứng minh rằng tập nghiệm W của phương trình trên là một không gian con của R⁵.
- c. Tìm hệ nghiệm cơ bản (nếu có) của hệ trên.

ĐS:

- a. (16/15 x2+6/5 x4; x2; 11/3x2+2x4; x4; -67/15x2-7/5x4)
- b. Chứng minh W khác rỗng và đóng kín với "+" và ".".
- c. {u1= (16/15,1,11/3,0,-67/15), u2=(6/5, 0, 2, 1, -7/5)}

Đề ôn tập

ĐÊ 1

Câu 1.

Hãy tính định thức cho ma trận sau:

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 & x \\ 1 & 2 & 1 & y \\ 1 & 1 & 2 & z \\ 1 & 1 & 1 & t \end{pmatrix}, \text{ v\'oi}$$
  $x, y, z, t \in \mathbb{R}$

Câu 2.

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực R:

In he phương trình tuyến tinh sau, trên trường số
$$\begin{cases} x_3 - x_2 - x_1 = 1 & m \\ mx_3 + 3x_2 + 2x_1 = 3 \\ 3x_3 + mx_2 + x_1 = 2 & \text{, với} \quad \text{là tham số thực.} \end{cases}$$

Câu 3.

Trên $\mathbb{R}^5$ cho các vector $\alpha_1 = (5, -3, 2, 4, 1), \alpha_2 = (4, -2, 3, 7, 2), \alpha_3 = (8, -6, -1, -5, -2), \alpha_4 = (7, -3, 7, 17, 4), \alpha_5 = (-1, 0, 1, 5, -6)$

Hỏi các vector này là độc lập tuyến tính hay phụ thuộc tuyến tính? Vì sao?

Câu 1: 4t-x-y-z

Câu 2: $det(A) = m^2 + 3m - 18$

Det(A)=0 ⇔ m=3 v m=-6

m<>3 và m<>-6: Hệ có nghiệm duy nhất

$$\begin{bmatrix} \frac{m+8}{m+6} & \frac{-2+m}{-18+3 m+m^2} & \frac{-4+m}{-18+3 m+m^2} \end{bmatrix}$$

m=3,m=-6: Hệ vô nghiệm.

Câu 3: PTTT vì det(A)=0

ĐÊ 2

Câu 1.

Hãy tính định thức cho ma trân sau:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & -1 & -1 & 1 \\ a & b & c & d \\ -1 & -1 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \text{ v\'oi} \qquad a,b,c,d \in \mathbb{R}$$

Câu 2.

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trưởng số thực R:

The photong trian toyen than sau, tren truong so that
$$K$$
:
$$\begin{cases}
-2x_3 - x_1 - 2x_2 = 1 & m \\
2x_1 + (5 - m)x_3 - (m - 2)x_2 = -2 \\
x_2 + mx_1 + (m + 1)x_3 = -2 & \text{, v\'oi} \quad \text{là tham s\'o thực.}
\end{cases}$$

Câu 3.

Trên
$$\mathbb{R}^5$$
 cho các vector $\alpha_1=(2,-1,4,0,3), \alpha_2=(-2,0,1,-6,1), \alpha_3=(5,-3,-2,0,-4)$,
$$\alpha_4=(3,-1,2,-2,-1), \alpha_5=(-2,0,0,m,-3)$$
. Tìm điều kiện của m để các vector này là độc lập tuyến tính, phụ thuộc tuyến tính.

Câu 1: 3a-b+2c+d

Câu2:

m²-4m+3<>0: Hệ có nghiệm duy nhất:

$$\left[-\frac{m^2 + 2m - 9}{-4m + 3 + m^2} - \frac{m - 2}{m - 3} - \frac{-4 + m^2}{-4m + 3 + m^2} \right]$$

m=1 hoặc m=3: Hê vô nghiệm

Câu 3:

$$A := \begin{bmatrix} 2 & -1 & 4 & 0 & 3 \\ -2 & 0 & 1 & -6 & 1 \\ 5 & -3 & -2 & 0 & -4 \\ 3 & -1 & 2 & -2 & -1 \\ -2 & 0 & 0 & m & -3 \end{bmatrix} \longrightarrow \begin{bmatrix} 2 & -1 & 4 & 0 & 3 \\ 0 & -1 & 5 & -6 & 4 \\ 0 & 0 & -1 & m+6 & -4 \\ 0 & 0 & 0 & -14 - \frac{3}{2}m & \frac{5}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{826 + 61m}{28 + 3m} \end{bmatrix}$$

Khéo hơn:

$$A := \begin{bmatrix} 2 & -1 & 4 & 3 & 0 \\ -2 & 0 & 1 & 1 & -6 \\ 5 & -3 & -2 & -4 & 0 \\ 3 & -1 & 2 & -1 & -2 \\ -2 & 0 & 0 & -3 & m \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -1 & 4 & 3 & 0 \\ 0 & -1 & 5 & 4 & -6 \\ 0 & 0 & -1 & -4 & m+6 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{5}{2} & -14 - \frac{3}{2}m \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{826}{5} + \frac{61}{5}m \end{bmatrix}$$

ĐLTT khi m<>-826/61, PTTT ⇔ m=-826/61.

DÊ ÔN TẠP THI GIỮA KY 2015 - 2016 - HKI MON DSTT.

DE1: Cau1: Tris distruée sau;
$$\Delta = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & -4 \\ 2 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 2 \\ -2 & 1 & 3 & 5 \end{bmatrix}$$

Con 2: Grai và lies luan theo than soi m he ptt sau;

$$\begin{cases} x_1 + 3x_2 + 5x_3 = m \\ 2x_1 - 5x_2 - mx_3 = 1 \\ x_1 + x_2 - 2x_3 = -1 \end{cases}$$

Caus: Trong 183, cho lu veets S = { U1 = (1,2,-1), U2 = (1,1,3)} vi véets x = (a,b,c). Hay tan de liver ena a,b,c de' x latta lig hugers his ena S.

$$D = \frac{12345}{22345}$$

$$\Delta = \frac{12345}{33345}$$

$$\Delta = \frac{144445}{5555}$$

Cauz: bien luan so nglucen eun lie ptt san theo than so'm.

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + (1-m)x_3 = m+2 \\ (1+m)x_1 + x_2 + 2x_3 = 0 \\ 2x_1 - mx_2 + 3x_3 = m+2 \end{cases}$$

Cau3, Trong 18 cho ho S = { U1 = (2,1,3); U2 = (1,-1,1), U3 = (1,2,2) .

a) THE Sta ho độc lập tuyến his hay phy thuốc trực thệ? (giải Kiể) b) HH W = LS>. Hay tim enof ed số của W vã this dùn W.

$$\frac{\text{HD giai del}}{\text{Cau1}}: \triangle = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & -4 \\ 2 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 2 \\ -2 & 1 & 3 & 5 \end{vmatrix} = \dots = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & -4 \\ 0 & -1 & -5 & 9 \\ 0 & 0 & -1 & 6 \\ 0 & 0 & 0 & -54 \end{vmatrix} = -54$$

Câu 2: Giá ti, eac doug thuic:
$$|A| = \begin{vmatrix} 1 & -3 & 5 \\ 2 & -5 & -m \end{vmatrix} = 4m + 33 ; |Ax| = \begin{vmatrix} m & -3 & 5 \\ -1 & -5 & -m \end{vmatrix} = m^2 + 7m - 26$$

$$|Ax_{1}| = \begin{vmatrix} 1 & m & 5 \\ 2 & 1 & -m \\ 1 & -1 & -2 \end{vmatrix} = -m^{2} + 3m - 17; |Ax_{2}| = \begin{vmatrix} 1 & -3 & m \\ 2 & -5 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 7m - 5.$$

Brids lugas:

• $m = \frac{-33}{4}$: |A| = 0, $|Ax_3| \neq 0 \Rightarrow$ he is reglieve.

Caus: Xet
$$\angle U_1 + \angle U_2 = X$$
 (a)
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = a \\ 2x_1 + x_2 = b \end{cases} = \begin{cases} x_1 + x_2 = a \\ -x_2 = b - 1a \\ 4x_1 = a + c \end{cases}$$

Tacó: x lá tá lip tuyun túl của S ( ) (*) có ng ( ) -ta +46+c=0

HD Gralate 2

Caul. (Dung est sau due est lier le trute de tais ve dis Hur cea matra

 $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 6 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -1 & -1 & 5 \\ 0 & -1 & -1 & -1 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 \end{vmatrix} = 5.$

Can ?: Xet mations le song cua lie

$$\overline{A} = \begin{bmatrix} A | b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 - un & mtz \\ 1tm & n & 2 & 0 \\ 2 & -m & 3 & m+z \end{bmatrix}$$

Nx: det(A) = 0 (=) (2-m) (2m-me) = 0

luein:

• T+1 {-2-m ≠0 € {m≠0 : \$(A)=1(A)=3=5000}

=) lie to cho ong duy ulat.

· Ittz: m = 1 : 1(A) = 8(A) = 2 Lotai = lig et vo st reglishes

· TH3: M=2: RGA)=2+R(A)=3=) lie cong

. Thu: $M=-2: hi(k) \Rightarrow A \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 6 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 & 2 \\ 0 & 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$

= 1 & (A) = 1(A) = 2 (So an =) lie co to 15/19

Caus: Xet matries $A = \begin{bmatrix} u_y \\ u_z \\ u_s \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{bmatrix} \xrightarrow{u_y} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \\ 0 & 6 & 6 \end{bmatrix}$

#E 3:

Câu1: Giai plusing turis say theo biers x:
$$\begin{vmatrix} x+2 & 1 & 1-x \\ 0 & -1 & 2 \\ x+2 & -x & 3 \end{vmatrix} = 0$$

Câu 2: Với giá tự vào của m thi hệ sau có nghiện không tâm thường: $\begin{cases} m x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + m x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + x_2 + m x_3 + x_4 = 0 \\ x_1 + x_2 + x_3 + m x_4 = 0 \end{cases}$

Câu3: Trong IR elso les veets $S = \{ U_1 = (1,2,-1), U_2 = (2,1,1), U_3 = (-1,1,m) \}$.
Trui m de 3 dèz lap trujus trib.

DE 4:

Caus: Cho
$$t = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$
, $I = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$.

Tim λ sao cho $det(A - \lambda I) = 0$.

Câu 2: Giai va biens luâns hê ptt sau theo than sốm: $\begin{cases} x_1 + 2x_2 - x_3 + mx_4 = 1 \\ 2x_1 + 3x_2 + 2x_3 - x_4 = m \\ x_1 + x_2 + 3x_3 + x_4 = 2 \end{cases}$

Cau3: Trong IR⁸ elso ho week $S = \{ U_1 = (1, -2, 3); U_2 = (2, 1, 1); U_3 = (1, 3, -2); U_4 = (3, -1, 4) \}$. Go; W to không gian con Cura IR³ soul bob? ho S. Hay tim sonif ed to cura S vā trís dins.

Giai de 3:
Cau1;
$$\begin{vmatrix} x+2 & 1 & 1-x \\ 0 & -1 & 2 \\ 2+2 & -x & 3 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} x+2 & 1 & 1-x \\ 0 & -1 & 2 \\ 0 & -1-x & 2+x \end{vmatrix} = 0$$

 $\Rightarrow (x+1)x = 0 \Leftrightarrow \begin{bmatrix} x=0 \\ x=-2 \end{bmatrix}$

Caul:

Câu?: Xet matrâis
$$A = \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & 1 \\ -1 & 4 \end{bmatrix} \longrightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & -3 & 3 \\ 0 & 3 & m-1 \end{bmatrix}$$

$$\rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & -3 & 3 \\ 0 & 0 & m+2 \end{bmatrix} . (*)$$

((Obi chi NER - der la leurbde)

$$def(A-\lambda I) = det\begin{bmatrix} 1-\lambda & 2 & 2 \\ 2 & \lambda \lambda & 2 \\ 2 & z & l-\lambda \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1-\lambda & 2 & 2 \\ 2 & l-\lambda & 2 \\ 1 & 2 & l-\lambda \end{bmatrix} = (5-\lambda)(A-\lambda)^{2} = (5-\lambda)(A-\lambda)^{2}$$

=) dot(A-AI)=0 (5-1)(A-N2=0 ()[1=5]

(2), Xot matân hi vớ lờ kung cun hi:
$$\overline{A} = \begin{bmatrix} A \\ L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & m & 1 \\ 2 & 3 & 2 & -1 & m \\ 1 & 1 & 3 & 1 & 2 \end{bmatrix} \longrightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & m & 1 \\ 0 & -1 & 4 & -1 & 2m & 1 \end{bmatrix}$$

$$\longrightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & m & 1 \\ 0 & -1 & 4 & -1-2m & m-2 \\ 0 & 0 & 0 & m+2 & -m+3 \end{bmatrix}.$$

=) Her ban tain to tag val
$$\begin{cases} x_4 + 2x_2 - x_3 + m x_4 = 1 \\ -x_c + 4x_3 + (-1 - 2m)x_4 = m - 2 \end{cases}$$

$$(m+2)x_4 = -m+3,$$

Brienlian:

- · m+2=0 €) m=-2: 12(A) +8(Ā) => lie vêrg
- · m +-2: 1(A) = 1(A) = 3 (4 = 8/an -) hig usn.

3). Kelmatrah
$$A = \begin{bmatrix} 4 \\ 4 \\ 4 \\ 4 \\ 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & 3 - 2 \\ 3 & -1 & 4 \end{bmatrix} \longrightarrow \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & 5 - 5 \\ 0 & 5 - 5 \\ 0 & 5 - 5 \end{bmatrix} \longrightarrow \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 0 & 4 - 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

De 5: (ladi dai, té cai em hi tap lugis la elux)

Coûn 1: a) This this there $\Delta_{I}=\begin{vmatrix} x & y & x+y \\ y & xy & x \end{vmatrix}$, $\Delta_{2}=\begin{vmatrix} 2 & 1 & 3 & 45 \\ 2 & 2 & 3 & 45 \\ 3 & 3 & 45 \end{vmatrix}$ b) Cho $A=\begin{bmatrix} 4 & 2 & -1 \\ -6 & -6 & 5 \end{bmatrix}$ và $I=\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$, $\lambda \in \mathbb{R}$.

This λ sao cho det $(A-\lambda I)=0$.

Câu 2: Giái và três luâns hệ ptt sau theo phuống pháys Cramer. $\begin{cases} x - 3y + 2 = 0 \\ 2my - mz + 3x = 1 \\ 2mz + (m-1)x + 2(1-2m)y = 0. \end{cases}$

Câus;
a). Trong IR4, tim tiêu lien để veeto x = (a,b,c,d)là tổ liớp truỹn thể của họ $S = \{U_1 = (1,2,3,-1), U_2 = (1,2,3,0), U_3 = (2,-1,1,1), U_4 = (1,-3,-2,2)\}$.
b). Trong IR4, Cho họ $S = \{X_1 = (1,2,3,3), X_2 = (5,-3,5,11), X_3 = (-6,1)2,8\}, X_4 = (8,3,4,-2)\}$ Hay tim một có số cho leg em W sins boli S.

Đề thi cũ:

Câu 1. (3 điểm)

Cho các ma trận thực:
$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ -2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 5 & 0 & -1 \\ 3 & -2 & 4 \\ -6 & 1 & 8 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 2 & -4 & 1 \\ 5 & 1 & -3 \\ -2 & 0 & -7 \end{pmatrix}$$

a/ Tìm ma trận $(B + C)^2$ và $(2C^TB - 3A)$.

b/ Tìm ma trận vuông X thỏa AX = B.

Câu 2. (3,5 điểm)

Hãy giải và biện luận hệ phương trình tuyến tính sau, trên trường số thực:

$$\begin{cases} mx_1 + x_3 + x_2 = m \\ x_1 + mx_2 + x_3 = m^2 \\ mx_3 + x_1 + x_2 = m^3 \end{cases}$$
, với *m* là tham số thực.

Câu 3. (2 điểm)

Trên $\mathbb{R}^4$ cho tập hợp W = $\{X = (a,b,c,d) \mid 5a-b+2c-3d=0\}$. Hỏi W có phải là không gian véc tơ con của $\mathbb{R}^4$ hay không? Vì sao?

<u>Câu 4.</u> (1,5 điểm)

Trên $\mathbb{R}^4$ cho tập hợp $S = \{\alpha_1 = (1; -2; 0; 3), \alpha_2 = (-1; 3; 2; -1), \alpha_3 = (2; -2; 4; 2m)\}$. Tìm điều kiện của m để S là phụ thuộc tuyến tính.